

#### رواق شهیدان



حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن شریف‌قنوتی

شهید حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن شریف قنوتی در سوم تیر ۱۳۱۳ در شهر اروند کنار استان خوزستان به دنیا آمد.

##### تحصیلات

در دوران کودکی به کسب علوم و معارف دینی روی آورد و مقدمات اسلام را نزد عمویش، عبدالستار اسلامی، سپس عبدالرسول قائمی در آبادان فرا گرفت. در سال ۱۳۳۷ در حوزه علمیه بروجرد دوره سطح و بخشی از خارج را به پایان رساند. سپس برای تکمیل تحصیلات حوزوی وارد حوزه علمیه قم شد و محضر درس آیات عظام سید محمدرضا گلپایگانی و سیدروح‌الله خمینی <sup>رحمه‌الله</sup> را درک کرد

##### • فعالیت‌های سیاسی واجتماعی

وی مبارزات سیاسی خود را از زمان فعالیت فدائیان اسلام آغاز نمود و همکاری‌های اندکی با آن گروه، به‌ویژه سیدمجتبی نواب صفوی<sup>رحمه‌الله</sup> داشت. او در کنار مبارزات سیاسی فعالیت‌های اجتماعی را نیز ادامه داد و در سال ۱۳۳۷ پس از اتمام درس خارج در از سوی آیت‌الله سید محمدرضا گلپایگانی<sup>رحمه‌الله</sup> برای امور تبلیغ به سرنجک و سپس اردکان فارس اعزام گردید. او چندین سال در روستاها و بخش‌های اردکان فارس به تبلیغ و ترویج احکام اسلامی پرداخت و در کنار آن، در روستاها برای مردم مسجد، حمام و دبستان ساخت و در رفع برخی از مشکلات آنان کوشید.

با شروع نهضت اسلامی به رهبری امام خمینی <sup>رحمه‌الله</sup> در سال ۱۳۴۲، فعالیت‌های سیاسی شریف قنوتی شدت بیشتری یافت. این امر سبب شد که ساواک فارس توجه ویژه‌ای به او داشته باشد و بارها بازداشت و زندانی گردد. رژیم برای آرام کردن اوضاع، مدت کوتاهی بعد او را از زندان آزاد کرد؛ اما ممنوع‌المنبع نمود. در اسناد برجای مانده، از ساواک، شریف قنوتی روحانی افراطی پیرو عقاید و افکار خمینی معرفی شده است. وی پس از مدتی ب‌عنوان نماینده امام خمینی <sup>رحمه‌الله</sup> در اردکان و حومه برگزیده شد. او از چوهاث شرعی را از مردم دریافت می‌کرد و به قم و نجف ارسال می‌نمود.

ساواک شیراز موضوع را با ساواک اصفهان در میان گذاشت و ساواک اصفهان، شریف قنوتی را با تعدادی اعلامیه دستگیر کرد. وی پس از مدتی آزاد گردید و بلافاصله به اردکان فارس مراجعت کرد. در سال ۱۳۴۹، پس از شهادت آیت‌الله سید محمدرضا سعیدی، بار دیگر به‌دلیل فعالیت‌های سیاسی‌اش دستگیر و مدتی زندانی گردید.

شهیدمحمدحسن شریف قنوتی در سال ۱۳۵۵ خانواده‌اش را به بروجرد برد و خود با استفاده از نام مستعار شریف طبع، فعالیت‌های سیاسی را ادامه داد. با اوج‌گیری مبارزات انقلابی، بر وسعت فعالیت‌هایش افزوده‌شدو از آنجاکه وی‌در اردکان، شیراز، یاسوج و اصفهان برای عوامل ساواک فرد شناخته‌شده‌ای بود، به مسجدسلیمان رفت تا راحت‌تر به فعالیت‌هایش ادامه دهد. او برای آنکه به‌راحتی به دست عوامل ساواک نیفتد، شب‌ها را به‌همراه عده‌ای از همراهانش در مسجد می‌ماند. پس از مدتی، ساواک مسجدسلیمان از وجود او احساس خطر کرده و برای دستگیری وی اقدام کرد. نیروهای ساواک در آبان ۱۳۵۷ شبانه از پشت‌بام به مسجد ریخته و پس از دستگیری شهید شریف قنوتی، او را به زندان اهواز انتقال دادند.

##### • حضور در جبهه‌های حق علیه باطل

با آغاز جنگ برای اولین‌بار ستاد کمک‌رسانی به مناطق جنگی جنوب و غرب کشور را در بروجرد به راه انداخت و در ۳ مهر ۱۳۵۹ با کاروانی متشکل از چندین کامیون (به‌قولی ۲۱ کامیون) آذوقهٔ اهدایی مردم بروجرد به خرمشهر اعزام گردید. پس از بازگشت، در بسیج نیروهای مردمی و اعزام آنان به جبهه‌های نبرد فعال شد. در اواسط مهر به‌همراه تشکلی از جوانان بروجرد به خرمشهر رفت و خود لباس رزم پوشید و با تشکیل گروه‌های چریکی الله‌اکبر و گروه‌های مقاومت، به دفاع از آن پرداختند. وی علاوه بر فرماندهی برخی از محورها در خرمشهر و هدایت نیروها، مسئولیت تأمین مهمات نیروها را هم عهده‌دار بود.

##### • لبیک به ندای ارجمی‌الی ربک

سرانجام شهید قنوتی در ۲۴ مهرماه سال ۱۳۵۹ در خرمشهر درحالی‌که نیروهای عراقی ماشین حامل وی را مورد هدف قرار دادند، پس از برخورد هفت، هشت گلوله به بدن وی، ماشین با آریبی جی هدف قرار گرفت و واژگون شد.

شهید محمدحسن قنوتی نخستین روحانی شهید شده در جنگ ایران و عراق است. وی در حالی در خرمشهر به شهادت رسید که لباس روحانیت بر تن داشت. دشمن یعنی پس از به شهادت رساندن این شهید، عمامه او را بر سرنیزه تفنگ‌های خود زد و اعلام کردند: «یک خمینی کشتیم».



آیت‌الله دستغیب



## ایجاد رشته‌های تخصصی در حوزه یکی از دستاوردهای نظام اسلامی است

مسئول مرکز تخصصی امام حسین <sup>رحمه‌الله</sup> گفت: اکنون در مرکز قم تعداد رشته‌های تخصصی از ۳۰ بیشتر است

که البته مطلوب است. پیش از انقلاب اسلامی یکی از نقیصه‌های حوزه، نبود رشته‌های تخصصی بود؛ البته در عمل کسانی بوده‌اند که به‌صورت تخصصی رشته‌های علمی را طی می‌کردند؛ اما به‌صورت رسمی و برنامه‌ریزی شده نبود که به‌صورت تخصصی رشته‌های علمی را طی می‌کردند؛ اما به‌صورت رسمی و برنامه‌ریزی‌شده نبود و این، یکی از دستاوردهای نظام مقدس اسلامی است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سید علی‌اصغر دستغیب درآیین افتتاحیه مرکز تخصصی امام حسین <sup>رحمه‌الله</sup> شیراز، ضمن قدردانی از مجموعه قضایی در همکاری با این مرکز، اظهار کرد: دو رشته تخصصی حقوق و قضا میان همه رشته‌ها، از حساسیت خاصی برخوردار است.

وی در ادامه افزود: از یک طرف مواجه هستیم با اینکه یک واجب کفایی را باید انجام دهیم، از طرف دیگر، قاضی شدن یک قدرت بالایی می‌خواهد؛ اینکه درون انسان از نظر تقوا قوی باشد که بتواند راه را طی کند و به مقصدی برسد

مدیر حوزه علمیه خواهران تهران

## ۷۲ مدرسه علمیه و ۷ هزار طلبه خواهر در استان تهران وجود دارد



مدیر حوزه علمیه خواهران تهران، طرح امین را در شکل‌گیری شاکله اعتقادی و معنوی دانش‌آموزان بسیار مؤثر دانست و عنوان کرد: خواهران طلبه در این طرح حضور چشم‌گیرتری دارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن کبیریان، مدیر حوزه علمیه خواهران استان تهران در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در تهران، با بیان اینکه استان تهران بحمدالله بزرگترین حوزه علمیه خواهران کشور را در خود جای داده است، اظهار کرد: این حوزه علمیه دارای ۷۲ مدرسه علمیه و حدود ۷ هزار طلبه شاغل به تحصیل و بیش از ۱۲ هزار فارغ-التحصیل در سطح دو، سه و چهار در رشته‌های مختلف است.

وی افزود: در این حوزه ۱۵ رشته در سطح سه از جمله رشته مشاوره با رویکرد اسلامی، تربیت دینی کودک، مباحث زن و خانواده، تفسیر، کلام، فقه و اصول، فلسفه، مدرسی ادبیات و… وجود دارد و در سطح چهار با ۵

مدیر حوزه علمیه فارس

## رسانه بر فرهنگ جامعه تأثیرگذار است

مدیر حوزه علمیه استان فارس، با بیان اینکه برای مقابله با جنگ نرم، باید نسبت به امکانات، اهداف و تاکتیک‌های رسانه‌ای دشمن اشراق کامل داشته باشیم، گفت: در اهمیت رسانه باید گفت که رسانه می‌تواند، باورها و مظاهر زندگی ما را تغییر دهد و بر فرهنگ یک جامعه تأثیرگذار باشد.

مدیر حوزه علمیه فارس، یکی از مصادیق تهاجم رسانه‌ای دشمن را ورود واژه‌های غیبرایانی در جامعه برشمرد و خاطرنشان کرد: باید بدانیم که اولین گام غرب برای تغییر فرهنگ یک جامعه، تغییر در زبان آنان است. رسانه‌ها باید در زمینه تقویت اصالت‌های یک جامعه، نقش خود را ایفا کنند و به‌تعبیری هویت و اصالت را پاس بداریم؛ چراکه اثرگذارترین راه مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن، همین رسانه ملی است.

این استاد سطح عالی حوزه علمیه فارس یادآور شد: دشمن افق‌هایی را برای آینده ترسیم می‌کند و بسته‌های

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان یزد

## مبنا و رکن اساسی تقویت حوزه‌ها پژوهش است

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان یزد، در جمع معاونان پژوهش مدارس این استان گفت: مبنا و رکن اساسی تقویت حوزه‌ها، پژوهش است و حتی مسیر تهذیب هم، از پژوهش می‌گذرد و این باور باید در مدرسه تزیق شود.

وی تصریح کرد: انتظار می‌رود، بعد از سخنرانی رهبر معظم انقلاب، طلاب سخنان ایشان را در فضای مجازی به‌طور گسترده منتشر کنند و به تبیین بیانات ایشان بپردازند و اگر ما جهاد تبیین نداشته باشیم، دیگران برای ما روایت خواهند کرد و اکنون جنگ، جنگ رسانه‌ها و روایت‌هاست.

دهقانی در ادامه، به تشریح برنامه‌های پژوهشی در سال جاری پرداخت و معاونان پژوهش نیز، سؤالات و نظرات خود را بیان کردند.

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان یزد در ادامه گفت: مبنا و رکن اساسی تقویت

#### • ویژه استان ها / ۲

#### • اخلاق در حوزه



#### • غر菲ات طلبگی

آیت‌الله مجتهدی تهرانی

استاد من در غر菲ات، حاج شیخ علی‌اکبر برهان <sup>رحمه‌الله</sup> بودند. عرفیات غیر از اخلاقیات است. ممکن است شخصی استاد اخلاق باشد؛ ولی از عرفیات هیچ نفهمد. باید استادی را پیدا کرد که عرفیات را برای انسان بگوید. عرفیات یک سری مسائلی است که شاید خلاف شرع نباشد؛ ولی خلاف غرْف جامعه است و عوام‌الناس از انجام آنها، توسط ما روحانیون خوششان نمی‌آید. ما هم برای اینکه مردم به دین و روحانیت علاقه‌مند شوند و طرد نشوند، باید اینها را مراعات کنیم. حالا چند نمونه از عرفیات را می‌گوییم:

• **دقت در معاشرت با مردم:** روحانی نباید با کسی که به دین و دستورات دین اهمیت نمی‌دهد، معاشرت کند؛ مگر این که قصد راهنمایی او را داشته باشد و نباید چنین افرادی به منزل او رفت و آمد کنند.

استاد ما حضرت آیت‌الله حاج شیخ علی‌اکبر برهان <sup>رحمه‌الله</sup> می‌فرمودند: روزی به خانه رفتم و متوجه شدم که عده‌ای میهمان از طرف آشنایان و فامیل‌های همسر، تشریف دارند و بعضی از آنها بدون رعایت اینکه ما روحانی و آخوند هستیم و مردم از ما بیش از دیگران توقع دارند، با ظاهری شرعی؛ ولی نامتناسب با عرفیات طلبگی ما، حضور داشتند؛ لذا به اهل بیت گفتم که برای آنها توضیح دهند که متوجه بشوند و آنها هم الحمدلله متذکر شدند و بعد از این جریان هر وقت به منزل ما می‌آیند، عرفیات را رعایت می‌کنند کسانی که بدحجاب‌اند نباید در منزل شما رفت و آمد کنند. من حتی گفته‌ام بچه‌های کوچک را بدون چادر به منزل‌امان نیاورند.

• **خرید اجناس:** در خرید کردن برای منزل دقت کن که مورد سوء تفاهم از سوی مردم واقع نشوی. آیت‌الله‌العظمی سید محمدکاظم یزدی <sup>رحمه‌الله</sup> می‌فرمودند: همیشه از یک قصابی گوشت نخرید. می‌گویند: این آخوندها چقدر گوشت می‌خورند.

یا مثلاً یک روحانی حتی‌المقدور سعی کند که کمتر با همسرش در خیابان راه بیفتد و به خرید برود. به مغازه‌هایی که چیزهای گران‌قیمت می‌فروشند، نرود؛ مثلاً به بنگاه‌های ماهیین‌فروشی و فروشگاه‌های تلوزیویون و غیرذلک. اگر هم نیازی داشت، می‌تواند محارم خود با افراد مورد اطمینان و با تجربه را بفرستد.

• **به‌هر مکانی نرود:** روحانی هر جایی نباید برود، هر جایی نباید بنشیند. مثلاً کنار خیابان روی جدول بنشیند یا در مکان‌های عمومی و پررفت و آمد، یا جایی که همه روی زمین نشسته‌اند، بالای صندلی بنشینند و اگر مجبور بود بنشینند، در نشستن هم مراعات کنند؛ مثلاً یک پا را روی پای دیگر نیندازند.

• **وضع ظاهری:** روحانی باید از نظر لباس پوشیدن، لباسی ساده و تمیز و در عین حال منظم و مرتب داشته باشد و خدای نکرده، لباس‌هایش چرکین نباشد و بوی عرق ندهد.

• **دقت در خرج:** روحانی نباید مهمانی‌های مفصل راه بیندازد، یا مثلاً در تالارها مراسم عقد و یا مراسم دیگر بگیرد و سورها و خرج‌های بی‌مورد کند. آیت‌الله حاج‌آقا مرتضی حائری <sup>رحمه‌الله</sup> باکاروانی به مکه رفتند، قرار شد علمای دیگر از مکه به دیدن ایشان بیایند. مدیر کاروان از خرج خودش اتاقی آماده کرد و میوه‌های مختلف در اتاق آماده نمود. وقتی ایشان وارد اتاق شدند و صحنه را دیدند، ناراحت شدند و به مدیر کاروان فرمودند: چرا می‌خواهی مردم را با من دشمن کنی؟ اینها را جمع کن، فقط چای کفایت می‌کند (یعنی ممکن بود که حاجی‌های کاروان فکر کنند که هزینه انجام‌شده، از بودجه کاروان است و دچار سوءظن نسبت به آیت‌الله مرتضی حائری شوند). وقتی هم روحانی به مهمانی می‌رود یا برای او مهمان می‌آید، باید مراعات اخلاقیات و عرفیات را هم بکند.

• **وضعیّت سر و صورت:** در حرم امام رضا <sup>رحمه‌الله</sup> عبور می‌کردم، دیدم روحانی جوانی، موهایش را از زیر عمامه تا وسط پیشانی بیرون ریخته است. به او گفتم: ببخشید آقا، مثل اینکه اصلاح شما دیر شده است. گفت: مدرکی هم دارید؟ یعنی اگر این کار من خلاف است، آیا برای این کار خلافت، مدرک و سند روایتی دارید؟ اگر دارید، ارائه بدهید؟ درحالی‌که خیلی از موارد هست که حرام و خلاف شرع نیست؛ ولی عرف، آن را نمی‌پسندد؛ لذا روی این اصل به او گفتم: چرا با لباس زیر به حرم نمی‌آیی؟ با وجود اینکه برای مردان فقط پوشاندن عورتین واجب است و پوشاندن بقیه بدن واجب نیست.

• **ساده‌زیستی:** مهمترین مطلب عرفی، ساده‌زیستی است. انگشت ز یاد دستن نزن، گران‌قیمتش را هم همین طور تسبیح رنگی با گران‌قیمت هم دستن نگیر. خودکار و خودنویس خارجی و نعلین گران‌قیمت که برای طلبه و روحانی سزاوار نیست، استفاده نکن روحانی حتی‌المقدور باید زندگی و خانه‌ای ساده داشته باشد. اگر امام خمینی <sup>رحمه‌الله</sup> وقتی که از پاریس آمدند، می‌رفتند کاخ نیاوران، شاید این قدر محبوب مردم نمی‌شدند و دیگر حرفشان چندان در مردم اثر نداشت. امام با آن همه عظمت، در یک خانه ساده و معمولی و یک حسینیه که دیوارهایش کاه‌گلی بود، ساکن بودند.

روحانی یعنی کسی که روحش را چنان پرورش داده که جسم و علائق نفسانی را از مادیات و زینت و زیورآلات دنیا باز داشته و به مرحله تهذیب نفسانی رسیده، نه اینکه فقط به فکر جسم و زینت آلات ظاهری بدن باشد. چنین شخصی جسمانی است نه روحانی؛ لذا نمی‌تواند در افرا، اثر روحانی و معنوی بگذارد. این را یقین بدان که امام زمان <sup>رحمه‌الله</sup> از این زندگی‌ها و قیافه‌ها راضی نیست. اینها کسانی هستند که با وضع بسیار مرفه و زندگی تجملاتی و با قیافه آن چنانی خودشان، مردم را از دین دور می‌کنند. اینها بعضی از عرفیات است که باید رعایت شود. بقیه را هم خودت با اینها قیاس کن؛ البته ممکن است یک کار در جایی عرف باشد و همان کار در جای دیگر خلاف عرف باشد. نمی‌گویم اینها حرام است؛ ولی از باب «خسناث الابرار شیناث المُقَرَّبین» است.